

забезпечення бухгалтерського обліку прибутку та витратна підприємствах торгівлі та ресторанного господарства не має.

Тому в результаті систематизації різних точок зору щодо забезпечення бухгалтерського обліку прибутку та витрат на підприємствах торгівлі та ресторанного господарства запропонована порівняльна характеристика обліку прибутку та витрат відповідно до МСФЗ та відповідних П(С)БО.

Список літератури

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України № 318 від 31.12.99 р. (зі змінами та доп.). – Режим доступу : <<http://www.zakon.rada.gov.ua>>.

2. П(С)БО 16. Витрати [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України № 318 від 31.12.99 р. (зі змінами та доп.). – Режим доступу : <<http://www.zakon.rada.gov.ua>>.

3. П(С)БО 3. Звіт про фінансові результати [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України № 318 від 31.12.99 р. (зі змінами та доп.). – Режим доступу : <<http://www.zakon.rada.gov.ua>>.

4. П(С)БО 15. Дохід [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України № 318 від 31.12.99 р. (зі змінами та доп.). – Режим доступу : <<http://www.zakon.rada.gov.ua>>.

5. Міжнародні стандарти фінансової звітності (International Financial Reporting Standards [Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=240945>

Отримано 01.02.2013. ХДУХТ, Харків.

© С.І. Ляшенко, М.О. Ільченко, 2013.

УДК 004.34.722.8

Р. Трапаїдзе, магістрант

ЗМІСТ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА

Розглянуто роль інформаційного забезпечення в сучасному устрої бізнесу. Обґрунтовано цінність облікової інформації як ресурсу перспективного розвитку. Викладено напрями вдосконалення інформаційного забезпечення системи управління акціонерного товариства.

Рассмотрена роль информационного обеспечения в современном устройстве бизнеса. Обоснована ценность учетной информации как ресурса перспективного развития. Изложены направления совершенствования информационного обеспечения системы управления акционерного общества.

Considered the role of information in modern structure of business. Substantiated value accounting information as a resource for future development. Are expounded directions for improving information support of management company.

Постановка проблеми у загальному вигляді. На сучасному етапі трансформації та розвитку економічних суб'єктів особливе місце посідає діяльність акціонерних товариств як специфічної форми організації бізнесу. У непростих фінансових умовах, у яких вимушені діяти вітчизняні суб'єкти господарювання, акціонерні товариства мають активізувати подальший розвиток. Центральне місце в забезпеченні ефективного управління посідає якісна інформаційна система, здатна оптимізувати діяльність за рахунок якісного обліково-аналітичного забезпечення.

Особливої актуальності набуває необхідність дослідження змісту, процесів формування, актуалізації та обслуговування обліково-інформаційних ресурсів в інтеграції із інформаційно-комунікаційними технологіями, які пришвидшують інформаційні процеси, що важливо для прийняття ефективних управлінських рішень.

Значення якісної інформаційної організації пов'язане з високим рівнем відповідальності за прийняття управлінського рішення, наслідком якого може бути як стрімкий розвиток компанії, так і її ліквідація. Функціонування системи інформаційно-аналітичного забезпечення управління прямо впливає на фінансовий розвиток економічних суб'єктів шляхом сприяння розвитку інвестиційних процесів, підвищення ефективності управлінських рішень та узгодження інформаційних інтересів суб'єктів корпоративних відносин, які можуть виникати на кожному етапі діяльності та змінюватися залежно від цільового спрямування.

Для зарубіжної практики цілком природним є першочерговість завдання щодо формування балансу між системою управління та інформаційною системою за формування централізованої системи інформаційно-аналітичного забезпечення, структура якої може бути основою для розробки повноцінної стратегії [2, с. 72]. Основою трансформаційних є впровадження інформаційної системи, яка реалізує завдання щодо формування якісних ресурсів, необхідних для прийняття та підтримки ефективних управлінських рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні аспекти інформаційного забезпечення бізнесу різних форм власності досліджували такі науковці: З.Б. Живко, М.Л. Данилович-Кропивницька, О. Коваленко, Є. Мних, О. Брадул, С. Петренко, М.О. Чупріна, М.В. Федоренко. Проте детальнішого дослідження потребують характерні ознаки обліково-інформаційного забезпечення та організаційно-методичні аспекти його формування в акціонерних товариствах як провідній формі організації фінансово-господарської діяльності.

Мета та завдання статті. Метою написання статті є розробка рекомендацій щодо вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення системи управління акціонерного товариства. Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання: розглянути роль інформаційного забезпечення в сучасному устрої бізнесу; обґрунтувати цінність облікової інформації як ресурсу перспективного розвитку; викласти власний погляд на організацію інформаційного забезпечення системи управління акціонерного товариства.

Виклад основного матеріалу дослідження. В акціонерній формі організації бізнесу наочно виявляється конфлікт інтересів учасників, важливість зниження яких спонукає до постановки завдання системі бухгалтерського обліку щодо формування повної та достовірної інформації про діяльність організації та її майновий стан. Інформаційна база обліку затребувана як внутрішнім управлінням – керівниками, засновниками, учасниками та власниками майна товариства, так і зовнішніми – інвесторами, кредиторами та іншими користувачами фінансової звітності. Незважаючи на те, що засновники належать до внутрішніх користувачів фінансової звітності, поширеним явищем є той факт, що їх позиціонують як зовнішніх користувачів облікової інформації.

Це спонукає органи управління до організації відповідного інформаційного забезпечення, здатного надавати відомості за запитами як контролюючим органам, так і зацікавленим користувачам. Для цього необхідно узгодити інформаційні потоки підсистем управління в єдиній інформаційній оболонці, у результаті чого вироблятиметься корисна інформація, що повністю відповідає принципам своєчасності, суттєвості, достовірності та якості.

Система бухгалтерського обліку здатна у повному обсязі забезпечувати потреби органів управління акціонерного товариства та суб'єктів корпоративних прав в одержанні інформації для оцінювання стану діяльності товариства і прийняття управлінських та інвестиційних рішень. Це не тільки інструмент контролю та аналізу – це основний елемент системи управління, що має гнучкий характер та формує стратегічну базу управління. Проте використовувати систему обліку як інструмент перспективного розвитку можна лише за умови її

тісної взаємодії з системами контролю, економічного аналізу, планування та аудиту.

Бухгалтерський облік не функціонує поза господарською (економічною) діяльністю, а є засобом її відображення та фіксації. Облікова система формує інформацію про об'єктивні господарські процеси та їх результати, запобігає можливості викривлення інформації про фінансово-господарський стан суб'єкта господарювання, надає корисні відомості для аналітичних систем для прогнозування розвитку.

Результат системи бухгалтерського обліку має не тільки інформаційне спрямування – багато в чому його ефективність проявляється в забезпеченні економічної безпеки господарюючого суб'єкта [4, с. 27]. Для комплексної оцінки ефективності та безпеки функціонування акціонерного товариства затребувані показники, які відображають відомості щодо фінансової стійкості та потенціалу економічного зростання. Таку інформацію здатна забезпечити ефективно налагоджена управлінська система, в якій концентруються результати аналітичної обробки інформаційного масиву від внутрішньої контрольно-регулюючої системи та зовнішнього оточення.

Визначити рівень якості впливу облікової інформації на систему управління можна із визначенням цінності інформації відповідно до оцінки ступеня внеску у вирішення питання щодо розвитку суб'єкта господарювання.

Ефективність системи бухгалтерського обліку для діяльності корпорацій значно підвищується, якщо вироблені нею підсумкові відомості обґрунтовані, повні, своєчасні, динамічні та є складовою єдиної централізованої інформаційної системи [3, с. 41].

Затребуваність організації ефективної діяльності обумовлює необхідність вирішення питання про комплексну оцінку фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства, що є формою обґрунтування способу вимірювання економічної ефективності, що дозволяє оптимізувати плани фінансово-економічної діяльності товариства з метою попередження ризиків фінансової неспроможності та занепаду.

Саме тому обліково-аналітичне забезпечення – це не просто відомості про підсумок фінансово-господарської діяльності підприємства, це придатний для споживання системою управління ресурс, який, на відміну від традиційної облікової інформації, має перспективний характер. Облікова інформація повинна формуватися не тільки як наслідок здійснення операцій, а й мати риси стратегічної інформації, джерелами надходження якої можуть бути досвід

управлінського персоналу; ділові звіти; професійні наради; галузеві конференції; професійна література тощо.

Управління суб'єктами господарювання – це постійний процес обробки значних обсягів інформації, для якого характерні такі риси: зростаюча потреба в інформації, яка є основою для прийняття рішень в управлінні; значний обсяг інформації та складні інформаційні зв'язки між показниками; динамізм даних, які використовуються в управлінні; велика кількість обчислювальних та логічних операцій, які виконує управлінський персонал [5, с. 364].

Для управлінського персоналу важливою є саме економічна інформація про суспільні процеси виробництва, розподілу, обміну та використання матеріальних благ, корисні дані сфери економіки, які відображають через систему натуральних, трудових і вартісних показників планову та фактичну виробничо-господарську діяльність і причинний взаємозв'язок між керуючим та керованим об'єктами [1, с. 70].

Для того щоб забезпечити ефективність інформаційного забезпечення системи управління акціонерного товариства, необхідно організувати інформаційні потоки та узгодити їх інтеграцію з бізнес-процесами в єдиній інформаційній оболонці. Для цього пропонуємо функціональну структуру формування обліково-аналітичних ресурсів для системи управління (рисунок).

Відповідно до запропонованої структури після надання обліковому підрозділу інформаційних даних проводиться їх аналітична обробка з аналізом для визначення завдань управління, які є підґрунтям управлінських рішень. Потім ці відомості узгоджуються з результатами інформаційної роботи інших систем, взаємозв'язок яких пояснюється спільною метою діяльності – стратегічним розвитком. Особливістю запропонованої структури є виділення управлінських елементів, інтегрованих з обліковими функціями, у поєднанні з контрольно-аналітичними технологіями.

Висновки. Серед різних форм та відносин власності, які склалися у підприємницькому секторі економіки, акціонерні товариства займають лідируючі позиції як ефективна форма господарювання. Беззаперечною перевагою акціонерної форми бізнесу є спрямування економічного суб'єкта на збільшення концентрації капіталу шляхом залучення вільних коштів, акумульованих у зацікавлених суб'єктів, які залучаються до розвитку окремого товариства та економіки в цілому. Проте без належного інформаційного забезпечення така взаємна інтеграція капіталів стає неможливою, що визначає напрям активізації наукового пошуку концептуальних підходів до врегулювання та вдосконалення інформаційного забезпечення системи управління акціонерного товариства.

Будь-яка інформаційна система, запроваджена в процес діяльності підприємства, є позитивним чинником його розвитку. Застосування системи обліково-аналітичного забезпечення суттєво підвищує оперативність формування інформаційних ресурсів, що викликає інтерес апарату управління щодо можливості оперативного та якісного формування рішення для результативного управління.

Список літератури

1. Живко З. Б. Інформаційна основа прийняття стратегічних рішень / З. Б. Живко, М. Л. Данилович-Кропивницька // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 10. – С. 69–80.
2. Коваленко О. Інформаційна система як складова управління підприємством / О. Коваленко // Вісник КНТЕУ : зб. наук. пр. – К., 2006. – № 4. – С. 71–77.
3. Мних Є. Концепція побудови комп'ютерної інформаційної системи обліку діяльності корпорацій / Є. Мних, О. Брадул // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – № 4. – С. 41–45.
4. Петренко С. Якість бухгалтерського обліку як об'єкт оцінки інформаційного забезпечення внутрішнього контролю / С. Петренко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – № 2. – С. 26–30.
5. Чупріна М. О. Тенденції розвитку комп'ютерних технологій ведення обліку / М. О. Чупріна, М. В. Федоренко // Науково-технічний розвиток: економіка, технології, управління : VI Міжнар. наук.-практ. конф. студ., асп. та молодих вчених, 19-21 квітня 2007 р. : [матеріали]. – К., 2007. – С. 364–365.

Отримано 01.02.2013. ХДУХТ, Харків.
© Р. Трапаїдзе, 2013.